

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

ARAŞTIRMA MAKALESİ

RESEARCH ARTICLE

TÜRK EĞİTİMİNDE İLKÖĞRETMEN OKULLARINA BİR BAKIŞ: GÖNEN İLKÖĞRETMEN OKULU

A Look at Teacher Training Schools in Turkish Education: Gönen Teacher Training School

Esin YÜZBAŞI*

Uncalı, Konyaaltı, Antalya, Türkiye.

Geliş Tarihi/Received Date: 01.11.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 27.11.2020

ÖZ

Öğretmen okulu olarak 1954-1974 yılları arasında 2.381 kadar öğretmen yetiştiren, Gönen İlköğretmen Okulu, ülkede öğretmen yetiştirme konusunda önemli bir rol üstlenmiştir. Okul bölgenin en iyi okulu olup, Gönen İlköğretmen Okulu'na gitmenin ayrıcalık olduğu bir dönemi yaşatmıştır. Parasız yatılı olarak öğrenim veren Gönen İlköğretmen Okulu'nun öğrencileri aldıkları öğretmenlik derslerinin yanı sıra okulun atölyelerinde uygulamalı dersler de alarak zanaat da öğrenmişlerdir. Ayrıca bu okulun her bir öğrencisinin mutlaka bir enstrüman çalması istenmiştir. 6 yıl eğitim veren Gönen İlköğretmen Okulu'nun öğrencileri hem laboratuvar hem atölye hem de tarım çalışmalarında bulunarak pratik yapmış ve atölyelerde ders araçlarını kendileri üretmiştir. Üretilen bu ders araçları kullanılmak üzere staj okullarına ve bazı ilkokullara gönderilmiştir. Bu çalışmada, 1954-1974 yılları arasında Gönen İlköğretmen Okulu'nun öğrenci, öğretmen ve mezun sayıları, öğrencilerin ders bilgileri ve yaptıkları etkinliklerin yanı sıra öğrencilerin bu okuldaki günlük yaşamları, öğretmen-öğrenci ilişkileri de ele alınmıştır. Çalışmanın eğitim tarihindeki literatüre katkı sunması ve literatürdeki boşluğu doldurması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretmen Okulları, Gönen İlköğretmen Okulu, Eğitim, Isparta'da Eğitim, Gönen, Isparta.

ABSTRACT

Gönen Teacher Training School which trained about 2.381 teachers between 1954 and 1974 as a teacher school, has played an important role in training teachers in the country. The school is the best school in the region and has experienced a period in which it was a privilege to go to Gönen Teacher Training School. The students of Gönen Teacher Training School, which provides free boarding education, learned the craft by taking applied lessons in the school's workshops in addition to the teaching lessons they took. Also, it was wanted that each student of this school play an instrument. The teacher candidates, who received 6 years of education in Gönen school, practiced both in laboratory, workshop and agriculture studies, and produced the teaching tools themselves in the workshops. These produced teaching tools were sent to internship schools and some primary schools to be used. In this study, in addition to the information about the number of students, teachers and graduates of Gönen Teacher Training School between 1954-1974, the course information of the students, their activities and the daily lives of the students in this school were also considered.

Keywords: Teacher Training Schools, Gönen Teacher Training School, Education, Education in Isparta, Gönen, Isparta.

Please cite this paper as follows/Atıf için:

Yüzbaşı, E. (2020). Türk Eğitiminde İlköğretmen Okullarına Bir Bakış: Gönen İlköğretmen Okulu. *Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2): 111-124.

* Sorumlu yazar/Corresponding author
E-mail: esinn-38@hotmail.com

GİRİŞ

19.yy'da Isparta'da ileri bir eğitim seviyesi olmamakla (Isparta Valiliği 1973 İl Yıllığı, 1973: 68) birlikte Isparta merkezde 17 sıbyan okulu bulunmuştur (Isparta, 1982: 3528-3529). Bugünkü anlamda öğretmen yetiştiren ilk öğretmen okulu olan Darulmuallimin, 16 Mart 1848 tarihinde İstanbul'da açılmıştır. Daha sonra Edirne, Bursa, Diyarbakır, Girit, Bosna, Kastamonu, Van, Erzurum, Halep, Kudüs, Sivas, Trabzon, Musul, Konya ve Bağdat'ta açılan öğretmen okullarıyla (Kamer, 2012: 2) rüştiyelere öğretmen yetiştirmek amaçlanmıştır (Kuru & Uzun, 2008: 210).

Isparta'da ilk rüştiye 1860'da açılmıştır (Katırcıoğlu, 1958: 95). Rüştiye'ye öğrenci yetiştirmek amacıyla onun bir bölümüne de Sa'diye İlkokulu adıyla bir ilkokul açılmıştır (Süldür E., 1951: 41-43). Isparta'da ilk muallim mektebi ise, 1903 yılında açılan (Taşer, 2010: 670-672) Darulmuallimini İptidaiyye Mektebi olmuştur (Süldür E., 1951: 44). Darulmuallimini İptidaiyye Mektebi, 1901-1910 yılları arasında verdiği mezunlarla şehrin eğitimine önemli katkı sağlamıştır. (Süldür E., 1951: 44). Isparta'da İstiklâl Savaşı'ndan sonra da dini eğitimin verildiği Medrese-i İlmiye Okulu açılmış, 1922 yılına gelindiğinde bu okulun adı Darul-Hilafetül-Aliye olarak değiştirilmiştir. Bu okul 1924 yılında İmam Hatip Mektebi olmuştur. Bu İmam Hatip Mektebi'nden mezun olan öğrenciler, Konya'da 3 ay süren bir eğitimden sonra ilkokullarda öğretmenlik yapabilmişlerdir (Katırcıoğlu, 1958: 97).

YÖNTEM

Cumhuriyetin ilanından sonra eğitim alanında karşılaşılan sorunlar (Şimşek & Mercanoğlu, 2018: 262), halkın %80'inin okuma-yazma bilmemesi nedeniyle eğitim sorununun üzerinde ayrıca durulmuştur (Şimşir, 2006: 18-21). Darulmualliminler, il özel idaresi altında gelişim gösteremedikleri gerekçesiyle 22.03.1926 tarihinde 789 Sayılı kanunla Maarif Vekâletine bağlanmıştır (Kamer, 2012: 2). 1926'da Denizli ve Kayseri'de "Köy Muallim Mektepleri" açılarak köylerdeki öğretmen eksikliği giderilmeye çalışılmıştır. 6 yıllık bir eğitim veren ve (Yıldız & Akandere, 2017: 281) eğitimle üretimin iç içe olduğu Köy Muallim Mektepleri (Altunya, 1990: 84), 1933 yılında kapatılmıştır (Yıldız & Akandere, 2017: 281). Ülkede 1927'de okur-yazarlık oranına bakıldığında; kentlerde %32,4 iken köylerde bu oran %6'da kalmıştır (Gül, 2013: 25). Atatürk'ün emri doğrultusunda köylerdeki öğretmen sorununu gidermek adına, 1936-1937 eğitim-öğretim yılında eğitim kursları faaliyete geçirilmiştir. Bu kurslar ilk önce Eskişehir Çiftelerde açılmış olup, daha sonra Kırklareli Keperpe, Kastamonu Gököy ve İzmir Kızıllıçullu'da da açılmıştır (Özbek, 27 Nisan 1971: 1). Isparta Gönen Eğitim Kursu ise 1939 yılında açılmış olup (Okan, 5 Haziran 1955: 2), 17 Nisan 1940 tarihindeki 3803 Sayılı Köy Enstitüleri Kanunu ile (Özbek, 27 Nisan 1971: 1) köy enstitüsüne dönüştürülmüştür (Okan, 5 Haziran 1955: 2).

Köy Enstitülerinin açılmasında Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç'un etkisi olmuştur (Yalçın ve diğerleri, 2005: 134-135). Köy Enstitülerinde gündüzlü eğitim olarak adlandırılan yatısız eğitimin yanında yatılı olarak ta eğitim verilmiştir. (Özbek, 27 Nisan 1971: 1) Köy Enstitülerinde, eğitim kelimesinin yanında ziraat ve sanat kelimelerinin yer alışı bu okullarla köy kalkınmasının da amaçlandığını göstermektedir. Köycülük politikası

doğrultusunda oluşturulan bu okullar, öğrencilerinden hem geleceğin yaratıcısı köy öğretmeni hem ziraatçısı hem de sanatçısı olması beklenilmiştir (Köy Enstitüleri Kanunu, 15 Eylül 1948: 2). 1947 yılında köy enstitülerinde teknik dersler azaltılarak kültür ve teknik derslerin isimlerinde değişik yapılmıştır. Kültür dersleri “genel bilgi”, teknik dersler de “sanat ve atölye” dersi olarak adlandırılmıştır. 1950 yılında karma eğitimin sonlandırıldığı köy enstitülerinde, 1952-1953 eğitim-öğretim döneminde derslerin genel bilgi derslerinden oluşmasına karar verilmiştir. Köy enstitüleri Şubat 1954’te 6234 Sayılı kanunla ilköğretmen okullarıyla birleştirilip (Yalçın ve diğerleri, 2005: 134-135), öğretmen okulları ve köy enstitüleri ikiliğine son verilmiştir (Kamer, 2012: 2).

GÖNEN İLKÖĞRETMEN OKULU

1954 yılında 6234 Sayılı kanunla öğretmen okulları ile köy enstitüleri birleştirilmiş ve Gönen Köy Enstitüsü, Gönen İlköğretmen Okulu’na dönüştürülmüştür. Okul binası Gönen Köy Enstitüsü’ne ait olup, Isparta’nın 28 km kuzey batısındaki Gönen köyünün Tınaztepe’nin eteğinde bulunmuştur (Okan, Gönen İlköğretmen Okulu, 5 Haziran 1955, s. 2).

Gönen Köy Enstitüsü, 1954 yılına kadar ülkenin çeşitli yerlerinde görev yapan 42 kız, 883 erkek olmak üzere 925 öğretmen mezun ederek ülkenin öğretmen ihtiyacını karşılamada önemli eğitim kurumları arasında yer almıştır (Okan, 5 Haziran 1955: 2). 1954 yılında Gönen İlköğretmen Okulu’na girmek için başvuran 1.045 öğrenci olup, bunlardan 59’u sınavı kazanarak okula başlamak üzere hak kazanmıştır (Okan, 5 Haziran 1955: 2). Yine aynı yılda Gönen İlköğretmen Okulu’nda mesleki danışma bürosu kurularak ilkokul öğretmenlerine mesleki yaşamlarında yardımcı olmak amaçlanmıştır. Bu danışma bürosu aracılığıyla ilkokul öğretmenlerinin sorunlarına çözüm bulmak ve onların pratik, orijinal buluşlarından haberdar olunmak istenmiştir. Ayrıca danışma bürosundan 800 ilkokula mektup gönderilerek öğretmenlerin bürodan faydalanabileceği bildirilmiştir (Gönen İlköğretmen Okulunda Bir Mesleki Danışma Bürosu Kurulmuştur, 3 Kasım 1954: 4).

1955 yılında Gönen İlköğretmen Okulu’nda 23 öğretmen görev yapmış olup, mezun edilen öğretmen sayısı ise 120 olmuştur. Aynı yılda ülke genelinde 40 kadar öğretmen yetiştiren okul bulunmuştur. Bu okulların bir kısmı ortaokullardan sonra 3 yıllık okullar olurken bir kısmı ise ilkokuldan sonra 6 yıllık okullar olmuştur. Gönen İlköğretmen Okulu ilkokul mezunlarına 6 yıl eğitim veren İlköğretmen Okulları arasında yer almıştır. Isparta, Burdur, Denizli ve Afyon’dan öğrenci alan bu okula giriş için, ağustos ayında kaza merkezlerinde yazılı sınav yapılmıştır. Başarı derecelerine göre, o yıl okula alınacak öğrencilerin 1,5 katı kadar öğrenci 2. sınıva girmeye hak kazanmıştır. 2. sınav genel bilgilerden oluşup sözlü olarak yapılmıştır. Bu sınavı da kazanan öğrenciler parasız yatılı veya gündüzlü olarak bu okulun öğrencisi olmaya hak kazanmıştır (Okan, 5 Haziran 1955: 2).

Biçki, nakış, demircilik, bahçecilik vb. alanda da eğitilen Gönen İlköğretmen Okulu öğrencilerinin okullarında ihtiyaç duydukları malzemeler eğitim aldıkları alanla ilgili olmuştur. Okulun ihtiyaç malzemelerine örnek olarak; elbiselik, malina kumaş, oskardan iskarpin, kaput bezi, gömleklik poplin, kol astarı, astarlık saten vb. ihtiyaçlar okul müdürlüğünden okulun ihtiyaç listesi olarak ilin yerel gazetesinde yayınlanmıştır

(Isparta Gönen İlköğretmen Okulu Müdürlüğünden, 14 Temmuz 1954: 3). Isparta’da ilköğretim davasının önemli bir ayağını oluşturan Gönen İlköğretmen Okulu çevre okullarının ihtiyaçlarını karşılayarak ta eğitime katkı sağlamıştır. Gönen İlköğretmen Okulu, 1954 yılında 45 köydeki ilkokula ders araç gereç yardımı yapmıştır (Gönen İlköğretmen Okulundan Temin Edilen Ders Araçları, 13 Kasım 1954: 2). 1954-1955 eğitim-öğretim yılı sonunda ülkedeki bütün ilköğretmen okullarının katıldığı bir serginin açılması planlanmış ve sergide öğrencilerin yaptığı her türlü faaliyetlere yer verileceği belirtilmiştir. Gönen İlköğretmen Okulu’nun da katıldığı sergide, öğrencilerin yapmış olduğu resim, yazı, harita ve bütün derslere ait faaliyetler bulunmuştur (Öğretmen Okulları Sergisine Gönen Katılacak, 18 Kasım 1954: 2).

Gönen İlköğretmen Okulu’nun 1955 yılı öğrenci sayısı 515 olup, bunların sadece 6’sı gündüzlü olarak öğrenim görmüştür. Okuldan mezun olan öğrenciler mecburi köy hizmetlerini yapmak ile yükümlü olmuşlar ve bu mecburi hizmet parasız yatılı olarak okudukları okul süresinin 1,5 katı kadar sürmüştür. Öğretmen okulunun birinci dönemi ortaokula denktir. Bu okulların ortaokullardan farkı ise dersleridir. Ortaokullardaki tarih, coğrafya ve yurt bilgisi dersleri, öğretmen okullarında sosyal bilgiler adı altında verilmiş olup; fizik, kimya ve tabiat bilgisi dersleri de verilmiştir. İkinci dönem ise, birleştirilmiş olan bu dersler ihtisas alanlarına ayrılmış ve öğrencilere öğretmenlik bilgisi olarak bazı meslek dersleri de verilmiştir. Son sınıfa gelen öğrenciler, öğretmenlerinden öğrendiklerini uygulayabilmeleri için Gönen köyündeki uygulama okulu kısmında öğrenimlerine devam etmişleridir. Ayrıca uygulamayı arttırmak amacıyla 6 köyde bulunan staj okullarında 2 ay boyunca staj yapmışlardır (Okan, 5 Haziran 1955: 2). Gönen İlköğretmen Okulu’nun son sınıf öğrencilerinin Isparta merkez ve Isparta’nın köylerinde 3 dönem süren staj dönemleri olmuştur (Öğretmen Adaylarının İlk Grubu Dün Staj Okullarında Görevlerine Başladı, 2 Kasım 1965: 1).

Gönen İlköğretmen Okulu’nda 6 yıllık eğitim alan öğretmen adayı hem laboratuvar hem atölye hem de tarım çalışmaları yaparak, pratik kazanmış ve atölyelerde ders araçlarını kendisi üretmiştir. Üretilen bu ders araçları staj okullarına ve bazı ilkokullara gönderilmiştir (Okan, 5 Haziran 1955: 2). Gönen İlköğretmen Okulu’nda müziğe de önem verilmiş olup, okulun öğrencilerinden burada kaldıkları 6 yıl içinde mutlaka bir enstrüman çalmaları istenmiştir. Ayrıca ilgi gösterilen bir diğer ders ise beden eğitimi dersi olmuştur. Okulun geniş spor tesislerinde günün her saatinde öğrenci grupları görülebilmıştır. Spor dallarından en fazla basketbol ilgi görmüş ve okulun basketbol takımı bölgedeki okullarla yapılan maçları genellikle kazanmıştır. Okul kapalı spor salonuna da sahip olup hem müsamere hem de sinema sunumu için kullanılmıştır. Ayrıca düzenlenen kurs programları ile öğrencilere sinemacılık, meteoroloji, enstrüman ve koro gibi çeşitli kurslar verilmiştir.

Gönen İlköğretmen Okulu’nda bir öğrencinin bir günü şu şekilde geçmiştir:

Öğrenciler sabah saat 06:00’da yeni bir güne kalkarlar. Saat 07:00’da nöbetçi öğretmen eşliğinde ders çalışma programına katılırlar. 07:45’te zil çalar çalmaz okul binasının önünde meydana sabah jimnastiği yapılır, müzik öğretmeninin eşliğinde milli oyunlar oynanır. Dersler 08:30’da başlayıp, akşam 16:00’a kadar sürer ve saat 16:00’dan sonra öğrenciler serbest olmasına karşın bazı öğrenciler 16:15’te yine ders zili ile seçmeli kurslara katılmışlardır. Bu seçmeli kurslardan birine mutlaka katılmak

zorunda olmuştur. Akşam saat 18:00'a geldiğinde öğrenciler akşam çalışmalarına başlar ve öğretmenlerinin idaresinde serbest okuma yaparlar. Her sınıfın bir sınıf öğretmeni olmuştur. Serbest okuma saatinde ya sınıfça aynı kitap okunur ya da bir öğrenci okumuş olduğu bir kitabı arkadaşlarına aktarır. Bu okuma saatiyle amaç öğrenciye kitap sevgisini aşılacak olmuştur. Saat 19:00'da yemek ziline çalması ile beraber öğrenciler 20:00'a kadar serbest kalırlar. Yatma saatleri 21:00 olan öğrenciler, 20:00 ile 21:00 arasında akşam çalışmalarını gerçekleştirirler (Okan, 5 Haziran 1955: 3).

Gönen İlköğretmen Okulu'nda 13 öğrenci kolu faaliyette bulunmuş ve bunlar tamamen öğrenciler tarafından idare edilmiştir. Gönen İlköğretim Okulu'ndaki bu kolların ne tür faaliyetler yaptığına örnek verecek olursak; 1955 yılında gezi ve inceleme kolu; Ankara, Antalya, Keçiborlu, Senirkent ve Eğirdir'e geziler düzenlemiştir. Temsil kolu; sınıf geceleri düzenlemiş, yayın kolu; Gönen köyünde her 15 günde bir hoparlörle yayın yapmıştır. Yayın kolu; önemli Türk büyüklerimiz için anma törenleri ve şiir yarışmaları da düzenlemiştir. Müzik kolu ise, bütün öğrenci faaliyetlerinde üstüne düşen görevi yerine getirmiştir. Ayrıca okulda eğitsel faaliyetleri takip etmek amacıyla bir grup oluşturulmuş, grup üyelerinin seçimi ise tıpkı milletvekili seçimi gibi olmuştur. Okulun eğitsel faaliyetleri takip etmekle görevli grup üyesi seçimi yılda 2 kez olup, seçimden bir hafta önce seçim propagandaları yapılmıştır. Öğrencilere seçime 2 gün kala sonlandırmak koşulu ile okulun hoparlöründen seçim propagandası yapma izni de verilmiştir. Gizli oy açık tasnif esasına dayalı yapılan seçimin sonucunda seçilen üyelerden biri grup başkanı olurken, diğer üyeler arasında da görev dağılımı yapılmıştır. Her üye bir eğitsel kolun başkanı ve her eğitsel kolun da bir gözetici öğretmeni bulunmuştur. Gözetici öğretmenler, eğitsel kollarının bir yıllık programını hazırlamaktan sorumlu tutulmuştur (Okan, 5 Haziran 1955: 3).

İlköğretim davasını benimsemekle Türk ulusu kültürel gelişmişlik adına en büyük adımını atmıştır. Bu uğurda en büyük görev Türk öğretmenlerine verilmiştir (İdeal Bir Köy Öğretmeninin Vasıfları, 20 Ekim 1948: 2). 1961 yılında öğretmen okullarına Millî Eğitim Bakanlığı'ndan gelen emirle ortaokulların 1. ve 2. sınıflarını "iyi" ve "çok iyi" derece ile bitiren öğrenciler alınmıştır (Öğretmen Okullarına Ortaokullardan Öğrenci Alınacak, 6 Mayıs 1961: 1). Okullarındaki faaliyetleri halka taşıyan Gönen İlköğretmen Okulu öğrencileri, 21 Haziran 1961 tarihinde Ülkü İlkokulu'nda resim sergisi açmıştır. Sergideki resimlerin konuları; köy çocuğu olan Gönen İlköğretim Okulu öğrencisinin, köyü ve köy hayatı olmuştur (Çavuşoğlu, Resim Sergisi, 25 Haziran 1961: 1.). 1962'de ilköğretmen okullarının sayıları 19 olup, dönemin Millî Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel de onları korumuştur (Demokrat Eğirdir, 27 Ocak 1962: 2).

Gönen İlköğretmen Okulu'ndan 1965 yılında mezun olan öğrenciler için okulda tören yapılmış olup İstiklal Marşı ile başlayan törene İlköğretmen Okulları Marşı ile devam edilmiştir. Sonrasında Okul Müdürü Mehmet Kahvecioğlu davetlilere hitap etmiş, derslerinde başarı gösteren öğrencilere ödülleri vermiştir (Gönen İlköğretmen Okulu Mezunları İçin Dün Mesleğe Giriş Töreni Yapıldı, 2 Temmuz 1965: 1). Gönen İlköğretmen Okulu'ndan 1964-1965 eğitim öğretim yılında mezun olup, Isparta'ya ve diğer illere atanan öğretmenlerin isimleri ve atandıkları yerler de Isparta'nın yerel gazetesi olan "Yeni İnkılap" ta duyurulmuştur (Gönen Öğretmen Okulu Mezunlarından İlimize Tayin Edilen Öğretmenler, 21 Temmuz 1965:1). Hem öğrencilerini aydınlatan hem de köylüsüne ışık tutan Gönen İlköğretmen Okulu'nun meslek öğretmenlerinden

olan tarım öğretmeni, 1965'te Gönen halkının faydalanması adına bir traktör kullanma kursu açmıştır. Kursta traktörlerin kullanışı ve parçalarının tanıtılması vb. bilgileri Gönen halkı ile paylaşan tarım öğretmenin yapmış olduğu bu davranış, Gönen halkı tarafından takdir ile karşılanmıştır (Öğretmen Okulu Tarım Öğretmeni Kurs Açtı, 22 Ekim 1965: 1).

30 Ekim 1965 tarihinde, kuruluş tarihi 1951 olan Göller Bölgesi Köy Öğretmenler Derneğinin 14. Genel Kurul Toplantısı yapılmıştır (Göller Bölgesi Köy Öğretmenler Derneğinin Yıllık Kongresi, 26 Ekim 1965: 1). Derneğin amacı; köy öğretmenleri arasındaki mesleki bağları güçlendirmek, elde bulunan araç gereçleri birbirine ulaştırmak olarak belirtilmiştir (Göller Bölgesi Köy Öğretmenleri Derneğinin Sütçüler Şubesi Açıldı, 30 Kasım 1954: 2). Göller Bölgesi Köy Öğretmenler Derneği "Demet" adında dergi çıkarmış olup, derginin yayın hayatı 19 sayı kadar sürmüştür. Dernek (Köy Öğretmenler Derneği Mümessilleri Maarif Vekillerimize Konuştular, 30 Aralık 1954: 1), okullardan her köyde bir kitaplık bulundurmalarını istemiş ancak bu pek mümkün olmamıştır. Bu nedenle Eğitim Bakanlığı Yayın Merkezi, Göller Bölgesi Öğretmenler Derneğinde kitaplık bulundurarak buradan köy öğretmenlerine kitap temin etmiştir (Köy Öğretmenler Derneği Mümessilleri Maarif Vekillerimize Konuştular, 30 Aralık 1954: 1).

1954-1974 yılları arasında Gönen Köy İlköğretmen Okulu öğrenci bilgileri şu şekildedir:

Eğitim Öğretim Dönemi	Yeni Kayıt Olan Öğrenci Sayısı			Diploma Alan Öğrenci Sayısı			Toplam Öğrenci Sayısı		
	E	K	T	E	K	T	E	K	T
1953-1954 ^{2,3}	40	-	40	84	-	84	558	-	558
1954-1955 ⁴	51	-	51	132	-	132	514	-	514
1955-1956 ⁵	132	-	132	126	-	126	512	1	513
1956-1957 ⁶	138	-	138	92	-	92	515	-	515
1957-1958 ⁷	122	-	122	57	-	57	532	-	532
1958-1959 ⁸	52	-	52	34	-	34	544	-	544
1959-1960 ⁹	54	-	54	43	-	43	558	-	558
1960-1961 ¹⁰	81	-	81	117	-	117	601	4	605
1961-1962 ¹¹	171	4	175	99	5	99	668	9	677
1962-1963 ¹²	94	-	94	119	1	120	665	7	672
1963-1964 ¹³	112	-	112	93	2	93	695	2	697

² (T.C.B.D.İ.E., 1963: 16).

³ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 16).

⁴ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 16).

⁵ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 17).

⁶ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 17).

⁷ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 17).

⁸ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 17).

⁹ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 17).

¹⁰ (T.C.B.D.İ.E., 1965: 6).

¹¹ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 19).

¹² (T.C.B.D.İ.E., 1968: 19).

¹³ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 19).

Eğitim Öğretim Dönemi	Yeni Kayıt Olan Öğrenci Sayısı			Diploma Alan Öğrenci Sayısı			Toplam Öğrenci Sayısı		
	E	K	T	E	K	T	E	K	T
1964-1965 ¹⁴	210	2	212	69	3	72	798	21	819
1965-1966 ¹⁵	142	21	163	93	7	100	845	36	881
1966-1967 ¹⁶	183	16	199	163	8	171	911	48	959
1967-1968 ¹⁷	178	6	184	150	21	171	929	37	966
1968-1969 ¹⁸	153	9	162	189	13	202	947	37	984
1969-1970 ¹⁹	148	12	160	197	10	207	897	27	924
1970-1971 ²⁰	163	14	177	143	9	152	878	39	917
1971-1972 ²¹	187	11	198	140	8	148	866	46	912
1972-1973 ²²	95	14	109	1	1	2	805	49	854
1973-1974 ²³	61	-	61	148	11	159	842	60	902

Bu tablodaki bilgilerden; 1954-1974 yılları arasında Gönen İlköğretmen Okulu'nun öğrenci sayısının en fazla olduğu dönemin 984 öğrenciyle 1968-1969 eğitim-öğretim dönemi olduğu görülmüştür. En az öğrencinin bulunduğu dönem ise 513 öğrenciyle 1955-1956 eğitim-öğretim dönemi olmuştur. Gönen İlköğretmen Okulu'nun ilk kız öğrencisi 1955-1956 eğitim-öğretim döneminde olmuş ve bu dönemde sadece 1 kız öğrenci öğrenim görmüştür. Okulun 1956 yılından 1960 yılına kadar kız öğrencisi bulunmamıştır. 1960-1961 eğitim-öğretim döneminde ise 4 kız öğrenci öğrenim görmeye başlamış ve bu dönemden itibaren erkek öğrenci sayısı kadar olmasa da 1974 yılına kadar kız öğrenci bulunmuştur. 1954-1974 yılları arasında mezun olan öğrenci sayısı ise 2.381 kişi olup, bunların 2.289'u erkek, 92'si kızdır.

Mezun sayısının en çok olduğu dönem ise 1969-1970 eğitim-öğretim dönemidir. Bu dönemde 197'si erkek, 10'u kız olmak üzere toplam 207 öğrenci mezun olmuştur. Mezun sayısının en az olduğu dönem ise 1972-1973 eğitim-öğretim dönemi olup, bu dönemde 1 kız, 1 erkek olmak üzere 2 öğrenci mezun olmuştur. Bu dönemde çok az öğrencinin mezun olmasının sebebi ise, 1971-1972 eğitim-öğretim döneminden itibaren 6 yıllık eğitim veren ilköğretmen okullarının eğitim süresinin 7 yıla çıkarılması olmuştur. Bu dönemde mezun olan bu 2 öğrenci de dışardan bu okula gelip mezun olanlardır²⁴. Geçiş sürecindeki bu dönem dışında en az mezun veren dönem 1958-1959 eğitim-öğretim dönemi olup, bu dönemde 34 öğrenci mezun olmuştur ve öğrencilerin hepsi erkektir.

1954-1967 yılları arasında parasız yatılı okuyan öğrencilerin bilgileri ise şu şekildedir:

¹⁴ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 19).

¹⁵ (D.İ.E., 1969: 12).

¹⁶ (D.İ.E., 1969: 12).

¹⁷ (D.İ.E., 1977: 5).

¹⁸ (D.İ.E., 1977: 5).

¹⁹ (D.İ.E., 1977: 5).

²⁰ (D.İ.E., 1977: 5).

²¹ (D.İ.E., 1977: 5).

²² (D.İ.E., 1977: 5).

²³ (B.D.İ.E., 1979: 3,101).

²⁴ (D.İ.E., 1977: 4).

Eğitim-Öğretim Dönemi	1954-1967 Yılları Arasındaki Öğrenci Mevcutları ²⁵								
	Gündüzlü		Yatılı				Toplam		
			Paralı		Parasız				
E	K	E	K	E	K	E	K	T	
1954-1955	-	-	-	-	508	-	508	-	508
1955-1956	-	-	-	-	506	-	506	-	506
1956-1957	-	-	-	-	510	-	510	-	510
1957-1958	-	-	-	-	526	-	526	-	526
1958-1959	-	-	-	-	534	-	534	-	534
1959-1960	-	-	-	-	535	-	535	-	535
1960-1961 ²⁶	-	-	-	-	555	-	555	-	555
1961-1962 ²⁷	-	-	-	-	601	-	601	-	601
1962-1963 ²⁸	-	-	-	-	602	-	602	-	602
1963-1964 ²⁹	-	-	-	-	596	-	596	-	596
1964-1965 ³⁰	-	-	-	-	627	-	627	-	627
1965-1966 ³¹	-	-	-	-	633	-	633	-	633
1966-1967 ³²	-	-	-	-	623	-	623	-	623

1954-1967 yılları arasında parasız yatılı okuyan öğrencilerin hepsi erkek olup, en fazla öğrencinin okuduğu dönem 633 öğrenciyle 1965-1966 dönemi, en az öğrencinin öğrenim gördüğü dönem ise 506 öğrenciyle 1955-1956 eğitim-öğretim dönemi olmuştur.

1954-1974 yılları arasında Gönen İlköğretmen Okulu'nun öğretmen bilgileri ise şöyledir:

Eğitim-Öğretim Dönemi	Öğretmen Bilgileri										
	Asil Öğretmenler		Stajyerler		Ücretli Öğretmenler		Kadrosu Başka Okulda Olanlar		Toplam		
	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	T
1954-1955 ³³	18	4	-	-	-	-	-	-	18	4	22
1955-1956 ³⁴	18	4	1	-	-	-	-	-	19	4	23
1956-1957 ³⁵	15	2	1	-	-	-	-	-	16	2	18
1957-1958 ³⁶	15	2	2	1	-	-	-	-	17	3	20
1958-1959 ³⁷	12	2	3	2	1	-	-	-	16	4	20

²⁵ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 486).

²⁶ (T.C.B.D.İ.E., 1965: 555).

²⁷ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 389).

²⁸ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 389).

²⁹ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 389).

³⁰ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 389).

³¹ (D.İ.E., 1969: 241).

³² (D.İ.E., 1969: 241).

³³ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 486).

³⁴ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 486).

³⁵ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 486).

³⁶ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 486).

³⁷ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 486).

Eğitim-Öğretim Dönemi	Öğretmen Bilgileri										
	Asil Öğretmenler		Stajyerler		Ücretli Öğretmenler		Kadrosu Başka Okulda Olanlar		Toplam		
	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	T
1959-1960 ³⁸	17	4	1	-	-	-	-	-	18	4	22
1960-1961 ³⁹	16	4	1	-	-	-	-	-	17	4	21
1961-1962 ⁴⁰	15	4	-	2	-	-	-	-	15	6	21
1962-1963 ⁴¹	13	5	1	1	-	-	-	-	14	6	20
1963-1964 ⁴²	19	-	1	1	-	-	-	-	20	1	21
1964-1965 ⁴³	19	-	1	1	-	-	-	-	20	1	21
1965-1966 ⁴⁴	21	2	2	2	-	-	-	-	23	4	27
1966-1967 ⁴⁵	23	4	1	1	-	-	-	-	24	5	29
Eğitim-Öğretim Dönemi	Öğretmen Bilgileri ⁴⁶										
	E			K			T				
1967-1968	28			5			33				
1968-1969	29			5			34				
1969-1970	34			4			38				
1970-1971	29			4			33				
1971-1972	32			2			34				
1972-1973	29			7			36				
1973-1974 ⁴⁷	29			8			37				

Bu tablodaki bilgilerden görülmektedir ki; 1954-1974 yılları arasında en çok öğretmenin bulunduğu dönem 38 öğretmenin görev yaptığı 1969-1970 eğitim-öğretim dönemidir. Bu dönemdeki 38 öğretmenin 34'ü erkek, 4'ü ise kadındır. En az öğretmenin görev yaptığı dönem ise, 18 öğretmenin bulunduğu 1956-1957 eğitim-öğretim dönemi olmuştur. Bu 18 öğretmenin 17'si asil, 1'i ise stajyer öğretmen olup, 17 asil öğretmenin 15'i erkek, 2'si kadındır. Ayrıca, bu dönemde 1 erkek stajyer öğretmen görev yapmıştır. Bunların dışında, 1958-1959 eğitim-öğretim döneminde ise ücretli olarak görev yapan 1 öğretmen bulunmuştur. Her eğitim-öğretim döneminde erkek öğretmenlerin sayısı kadın öğretmenlerin sayısından oldukça fazla olmuştur. 1954-1965 yılları arasında öğretmen sayısı 18-22 kişi arasında değişirken, 1965 yılında okulun öğretmen sayısı bir önceki yıla göre 6 kişi artarak 27'ye yükselmiştir. Yıllara göre öğretmen sayısındaki artış en fazla 1965'de olmuştur. 1965 yılından sonra ise öğretmen sayıları 1970 yılına kadar artmış ancak 1970 yılında öğretmen sayısı bir önceki yıla göre 5 kişi azalarak 33'e

³⁸ (T.C.B.D.İ.E., 1963: 486).

³⁹ (T.C.B.D.İ.E., 1965: 302).

⁴⁰ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 401).

⁴¹ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 401).

⁴² (T.C.B.D.İ.E., 1968: 401).

⁴³ (T.C.B.D.İ.E., 1968: 401).

⁴⁴ (D.İ.E., 1969: 249).

⁴⁵ (D.İ.E., 1969: 249).

⁴⁶ (D.İ.E., 1977: 5).

⁴⁷ (B.D.İ.E., 1979: 72).

düşmüştür. Daha sonra ise öğretmen sayısı çok olmasa da her yıl 1-2 kişi artarak devam etmiş ve 1973 yılında okulun öğretmen sayısı 37'ye yükselmiştir.

Öğretmen Okullarının 122. kuruluş yıl dönümü tüm öğretmen okullarında olduğu gibi Gönen'de de törenle kutlanmıştır. Törende konuşmalar yapılmış, şiirler okunmuş ve milli oyunlar oynanmıştır (Öğretmen Okullarının 122. Kuruluş Yıl Dönümü Dün Kutlandı, 17 Mart 1970: 1). 1966-1967 eğitim-öğretim yılında Gönen İlköğretmen Okulu'nda toplam 2.612 öğrenci öğrenim görmüştür. Bu öğrencilerin 2.165'i erkek, 447'si kız öğrenci olmuştur. Aynı dönemde bu okuldaki öğretmen sayısı 118 olup, öğretmenlerin 82'si erkek, 36'sı kadındır (Isparta Valiliği 1967 İl Yıllığı, 1967: 131). 1971 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Gönen İlköğretmen Okulu'ndan 60 öğrenci ilköğretmen okulları müfredat programı ve yönetmeliği hükümleri dahilinde Kuşadası'nda açılan yaz dönemi kursuna çağırılmıştır. Bu öğrencilerin kursa geliş-gidiş vb. ihtiyaçlarının ise Ortaklar İlköğretmen Okulu Müdürlüğüne karşılanacağı bildirilmiştir. Kursu Isparta'dan Gönen İlköğretmen Okulu çağrılırken Isparta Kız İlköğretmen Okulu ve Isparta Eğitim Enstitüsü öğrencileri çağırılmamıştır (Gönen İlköğretmen Okulundan 60 Öğrenci Kuşadası'ndaki Yaz Dönemi Kursuna Çağrıldı, 28 Nisan 1971: 1).

28 Nisan 1971 tarihinde Gönen İlköğretmen Okulunun 900 öğrencisi 5 gün olarak belirledikleri bir boykota başlamıştır. Ancak okulun 30 kız öğrencisi bu boykota katılmamıştır. Boykota katılan öğrencilerin istekleri:

- Mesleki kitaplarının tekrar yazılması,
- Öğrencilerin okul yönetiminde söz sahibi olmak istemeleri,
- Öğrencilerin komşu köylerde yaptıkları 2 aylık staj masraflarının okulun karşılamasını istemeleri (Gönen İlköğretmen Okulunun 900 Öğrencisi Dün 5 Gün Sürece Boykota Başladı, 29 Nisan 1971: 1),
- Amerikan gıda, eğitim ve düzen emperyalizmine son verilmesi,
- Okul içindeki nurculuk politikasına göz yumulmaması,
- Okul müdürü başta olmak üzere bazı öğretmenlerin değiştirilmesi...

vb. şeklinde olmuştur (Vali Öztürk Gönen İlköğretmen Okulunu Kapattı, 10 Mayıs 1971: 2). Bu boykotu duyan Isparta Valisi Hilmi Öztürk, Okul Müdürü Mehmet Kahvecioğlu'ndan boykot hakkında bilgi almış ve bizzat olay yerine giderek 2 saat boyunca öğrencileri boykottan geri döndürmeye çalışmış ancak başarılı olamamıştır (Gönen İlköğretmen Okulunun 900 Öğrencisi Dün 5 Gün Sürece Boykota Başladı, 29 Nisan 1971: 1). Daha sonra öğrencilerin okul idaresini basmaları nedeniyle okul yetkilileri jandarma kuvvetlerini çağırılmış ve okul 15 gün süre ile kapatılmıştır (Gönen İlköğretmen Okulu Çıkması Muhtemel Olaylara Karşı 15 Gün Süreyle Kapatıldı, 30 Nisan 1971: 1).

Okul, 29 Nisan 1971 tarihinde de boykot yapan öğrencilerin taşkınlık çıkaracakları düşüncesiyle valilik tarafından süresiz olarak kapatılmıştır (Boykot Yüzünden 11 Gün Kapalı Kalan Gönen İlköğretmen Okulu Dün Açıldı, 11 Mayıs 1971: 1). Gazetecilerle görüşmeler yapan öğrenciler ise bu boykotta ideolojik bir tutumlarının

olmadığını, hakları olan istekleri talep ettiklerini ifade etmişlerdir (Kapatılan İlköğretmen Okulunu Jandarma Bekliyor, 1 Mayıs 1971: 1).

Süresiz kapatıldıktan 11 gün sonra 10 Mayıs 1971 (Gönen Öğretmen Okulu Dün Törenle Öğrenime Açıldı, 17 Mayıs 1971: 2)⁴⁸ tarihinde bu okul tekrar açılmış ve okul düzenlenen bir törenle normal öğretime (Boykot Yüzünden 11 Gün Kapalı Kalan Gönen İlköğretmen Okulu Dün Açıldı, 11 Mayıs 1971: 1) başlamıştır. Tören sonrasında Milli Eğitim Müdürü Sadık Güneş ve İl Jandarma Alay Komutanı Kd. Albay Mustafa Hacı Hanıfioğlu öğrenci ve velileri uyarıcı konuşmalar yapmıştır. Daha sonra Okul Müdürü Mehmet Kahvecioğlu'nun da katılımıyla velilerle bir toplantı yapılarak ortak iş birliğine karar verilmiştir (Gönen Öğretmen Okulu Dün Törenle Öğrenime Açıldı, 17 Mayıs 1971: 2).

1972 yılında mevcudu 912 olan okulun hem köy hem de şehir kontenjanı olup, 8 öğrenci köy, 8 öğrenci de şehir kontenjanına girmeye hak kazanmıştır (İlköğretim Okulları Sınavını Kazanan Öğrenciler Belli Oldu, 2 Ağustos 1972: 1). Milliyet gazetesinin düzenlediği halk oyunları yarışmasında Türkiye 4.'sü olan Gönen İlköğretmen Okulu 25 Nisan 1974 tarihinde İstanbul'da yapılan final gecesinde halk oyunları kategorisinde adını duyurmayı başarmıştır (Gönen İlköğretmen Okulu Halk Oyunları Yarışmasında, 6 Nisan 1974: 1).

1940 yılında Köy Enstitüsü olarak kurulan okul, 1954'te Gönen İlköğretmen Okuluna dönüştürülmüştür (Okan, 5 Haziran 1955: 2). 1973-1974 eğitim-öğretim döneminden itibaren de öğretmen okullarının ismi öğretmen lisesi adını almış olup, öğretim süresi de 7 yıldan 6 yıla indirilmiştir. Ancak bu değişiklik yapıldığında Gönen İlköğretmen Okulu'nun son sınıf öğrencileri eski statüye göre 7 yıl olarak öğrenimlerine devam etmiştir. 6 yıllık eğitim-öğretime 1976 yılından itibaren başlanmıştır (B.D.İ.E., 1982: 1-2).

SONUÇ

Cumhuriyet öncesinde bugünkü anlamda öğretmen yetiştiren ilk öğretmen okulu 16 Mart 1848 tarihinde İstanbul'da açılan Darulmuallimin okuludur. Isparta'da ilk muallim mektebi ise; 1903 yılında açılan Darulmuallimini İptidaiyye Mektebi olmuştur. Cumhuriyetin ilanından sonra halkın %80'inin okuma-yazma bilmemesi ve köylerde okur-yazarlık oranının daha da düşük olması nedeniyle eğitim sorununun üzerinde ayrıca durulmuştur. Atatürk'ün emri doğrultusunda köylerdeki öğretmen sorununu gidermek için 1936-1937 eğitim öğretim yılında eğitim kurslarının ilki Eskişehir Çiftelerde faaliyete geçirilmiştir. Gönen Eğitim Kursu ise 1939 yılında açılmış olup, 17 Nisan 1940 tarihindeki 3803 Sayılı Köy Enstitüleri Kanunuyla Gönen Köy Enstitüsü halini almıştır.

Gönen Köy Enstitüsü, 1954'te 6234 Sayılı Köy Enstitüleri ile Öğretmen Okullarının birleştirilmesi kanunuyla Gönen İlköğretmen Okulu'na dönüştürülmüştür. Okul, 1955 yılına kadar 42 kız ve 883 erkek öğretmen mezun etmiştir. Gönen İlköğretmen Okulu'ndan mezun olan 925 öğretmen ülkenin çeşitli yerlerinde görev yapmıştır. Öğretmenlik bilgisinin yanında biçki, nakış, demircilik, bahçecilik vb. alanda

⁴⁸ 17 Mayıs 1971 tarihli Öz Yalvaç gazetesinde 1.000 mevcutlu olarak gösterilen Gönen İlköğretmen Okulu'nun boykot sonrası eğitim-öğretime başlama tarihi 16 Mayıs 1971 olarak gösterilmektedir.

da eğitilen Gönen İlköğretmen Okulu öğrencilerinin ihtiyaç duydukları malzemeler de eğitim aldıkları alanla ilgili olmuştur. Öğrencilerin okullarında ürettikleri ürünler düzenlenen sergilerle halka sunulmuş olup, anma günleri, tiyatrolar, halk oyunları vb. etkinliklerle okulun ismi duyurulmuştur.

Parasız yatılı olarak öğrenim veren Gönen Öğretmen Okulu 1971-1972 yılına kadar 6 yıllık eğitim-öğretim vermiştir. 1971-1972 döneminden itibaren de eğitim öğretim süresi 7 yıla çıkarılmıştır. Öğrenim süresinin 7 yıla çıkmasıyla 1972-1973 eğitim-öğretim döneminde sadece 2 öğrenci mezun olmuştur. Geçiş sürecindeki bu dönem dışında en az mezun veren dönem 1958-1959 eğitim-öğretim dönemi olup, bu dönemde mezun olan 34 öğrencinin hepsi erkektir. En çok mezun ise 1969-1970 eğitim-öğretim döneminde verilmiş, 197'si erkek, 10'u kız olmak üzere toplam 207 öğrenci mezun olmuştur. 1954-1974 yılları arasında Gönen Öğretmen Okulu'ndan 2.381 öğrenci mezun olmuş olup, mezun olan öğretmenlerin 2.289'u erkek, 92'si ise kızdır.

Mezun olan bu öğretmenler yurdun çeşitli yerlerindeki okullarda göreve başlamışlardır. Gönen İlköğretmen Okulu'nun öğretmen sayısı 1954-1974 yılları arasında 18 ile 38 arasında değişmiştir. En çok öğretmenin bulunduğu dönem 1969-1970 dönemi iken en az öğretmenin bulunduğu dönem ise 1956-1957 dönemi olmuştur. Gönen Köy Enstitüsü'nün devamı niteliğinde olan Gönen İlköğretmen Okulu, öğretmen yetiştirme konusunda önemli rol üstlenmiştir. Okul 1974'te Gönen öğretmen Lisesi, 1989'da Anadolu Öğretmen Lisesi ve 2014'te de Gönen Fen Lisesi olarak eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmüş olup, halende Gönen Fen Lisesi olarak eğitim-öğretime devam etmektedir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y. (2011), *Türk Eğitim Tarihi (M.Ö. 1000-M.S.2011)*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Altunya, N. (1990), *Köy Enstitülerinin Tarihçesi, Kuruluşunun 50. Yılında Köy Enstitüleri*. Ankara: Eğit-der Yayınları.
- Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü [B.D.İ.E.]. (1979), *Milli Eğitim İstatistikleri Mesleki ve Teknik Öğretim 1973-1975*. Ankara.
- Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü [B.D.İ.E.]. (1982), *Milli Eğitim İstatistikleri Mesleki ve Teknik Öğretim 1975-1978*. Ankara.
- Boykot Yüzünden 11 Gün Kapalı Kalan Gönen İlköğretmen Okulu Dün Açıldı. (1971), *Isparta*. 11 Mayıs 1971.
- Çavuşoğlu, B. (1961), Resim Sergisi, *Isparta Postası*. 25 Haziran 1961.
- Devlet İstatistik Enstitüsü [D.İ.E.]. (1969), *Milli Eğitim İstatistikleri Mesleki ve Teknik Öğretim 1965-1967*. Ankara.
- Devlet İstatistik Enstitüsü [D.İ.E.]. (1977), *Milli Eğitim İstatistikleri Mesleki ve Teknik Öğretim 1967-1973*. Ankara.
- Demokrat Eğirdir*. (27 Ocak 1962).
- Göller Bölgesi Köy Öğretmenleri Derneğinin Sütçüler Şubesi Açıldı. (1954), *Yalvaç*. 30 Kasım 1954.

- Göller Bölgesi Köy Öğretmenler Derneğinin Yıllık Kongresi. (1965), *Yeni İnkılâp*. 26 Ekim 1965
- Gönen İlköğretmen Okulunda Bir Mesleki Danışma Bürosu Kurulmuştur. (1954), *Yalvaç*. 3 Kasım 1954.
- Gönen İlköğretmen Okulu Çıkması Muhtemel Olaylara Karşı 15 Gün Süreyle Kapatıldı. (1971), *Isparta*. 30 Nisan 1971.
- Gönen Öğretmen Okulu Dün Törenle Öğrenime Açıldı. (1971), *Öz Yalvaç*. 17 Mayıs 1971.
- Gönen İlköğretmen Okulu Halk Oyunları Yarışmasında. (1974), *Isparta*. 6 Nisan 1974.
- Gönen İlköğretmen Okulu Mezunları İçin Dün Mesleğe Giriş Töreni Yapıldı. (1965), *Yeni İnkılâp*. 2 Temmuz 1965.
- Gönen İlköğretmen Okulundan Temin Edilen Ders Araçları. (1954), *Demokrat Isparta*. 13 Kasım 1954.
- Gönen Öğretmen Okulu Mezunlarından İlimize Tayin Edilen Öğretmenler. (1965), *Yeni İnkılâp*. 21 Temmuz 1965.
- Gönen İlköğretmen Okulundan 60 Öğrenci Kuşadası'ndaki Yaz Dönemi Kursuna Çağrıldı. (1971), *Isparta*. 28 Nisan 1971
- Gönen İlköğretmen Okulunun 900 Öğrencisi Dün 5 Gün Sürece Boykota Başladı. (1971), *Isparta*. 29 Nisan 1971.
- Gül, S. S. (2013), *Gönen Köy Enstitüsü Işığ*. İzmir: Yeni Kuşak Köy Enstitüsü Derneği Yayınları.
- Isparta. (1982), *Yurt Ansiklopedisi Türkiye İl İl Dünü Bugünü Yarını* (Cilt 5). İstanbul: Anadolu Yayıncılık.
- Isparta Gönen İlköğretmen Okulu Müdürlüğünden. (1954), *Demokrat Isparta*. 14 Temmuz 1954.
- Isparta Valiliği 1967 İl Yıllığı*. (1967), Isparta: Isparta Valiliği.
- Isparta Valiliği 1973 İl Yıllığı*. (1973), Isparta: Isparta Valiliği.
- İdeal Bir Köy Öğretmeninin Vasıfları. (1948), *Isparta*. 20 Ekim 1948.
- İlköğretim Okulları Sınavını Kazanan Öğrenciler Belli Oldu. (1972), *Isparta*. 2 Ağustos 1972.
- Kamer, S. T. (2012), Öğretmen Yetiştirmede Kastamonu Kız İlköğretmen Okulu Uygulaması (1956-1975). *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 1(2), 1-17.
- Kapatılan İlköğretmen Okulunu Jandarma Bekliyor. (1971), *Isparta*. 1 Mayıs 1971
- Katırcıoğlu, N. (1958), *Bütün Isparta*. Ankara: Bereket Matbaası.
- Kayacan, İ. V. (5 Şubat 2019), Kişisel Görüşme.
- Köy Enstitüleri Kanunu. (1948), *Isparta*. 15 Eylül 1948

- Köy Öğretmenler Derneği Mümessilleri Maarif Vekillerimize Konuştular. (1954), *Yalvaç*. 30 Aralık 1954.
- Kuru, M., ve Uzun, H. (2008), Türkiye’de Öğretmen Adaylarının Seçiminde 1954 Örneği. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 207-232.
- Okan, K. (1955), Gönen İlköğretmen Okulu. *Yalvaç*, 5 Haziran 1955.
- Öğretmen Okulları Sergisine Gönen Katılacak. (1954), *Yalvaç*. 18 Kasım 1954.
- Öğretmen Adaylarının İlk Grubu Dün Staj Okullarında Görevlerine Başladı. (1965), *Yeni İnkılâp*. 2 Kasım 1965.
- Öğretmen Okullarına Ortaokullardan Öğrenci Alınacak. (1961), *Demokrat Eğirdir*. 6 Mayıs 1961.
- Öğretmen Okulu Tarım Öğretmeni Kurs Açtı. (1965), *Yeni İnkılâp*. 22 Ekim 1965
- Öğretmen Okullarının 122. Kuruluş Yılı Dönümü Dün Kutlandı. (1970), *Isparta*. 17 Mart 1970.
- Vali Öztürk Gönen İlköğretmen Okulunu Kapattı. (1971), *Öz Yalvaç*. 10 Mayıs 1971.
- Özbek, H. (1971), Köy Enstitüleri. *Isparta*, 27 Nisan 1971.
- Süldür, E. (1951), *İkinci Isparta Tarihi*. İzmir: Üstün Sanat Matbaası.
- Şimşek, G., ve Mercanoğlu, C. (2018), Bir Planlanama Örneği Olarak Köy Enstitüleri Deneyimi. *Planlama*, 28(3), 261-281.
- Şimşir, B. N. (2006), *Türk Harf Devrimi Üzerinde İncelemeler*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.
- Taşer, S. (2010), Konya Vilayeti Sancak Merkezlerinde Eğitim Veren Darülmualiminler. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 27, 665-678.
- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü [T.C.B.D.İ.E.]. (1963), *Milli Eğitim Meslek, Teknik ve Yüksek Öğretim İstatistikleri 1953-1960*. Ankara.
- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü [T.C.B.D.İ.E.]. (1965), *Milli Eğitim İstatistikleri Meslek, Teknik ve Yüksek Öğretim 1960-1961*. Ankara.
- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü [T.C.B.D.İ.E.]. (1968), *Milli Eğitim İstatistikleri Meslek, Teknik ve Yüksek Öğretim 1961-1965*. Ankara.
- Yalçın, D., Akbıyık, Y., Özkaya, Y., Bozkurt, G., Akbulut, D. A., Tokgöz, E., ve Eraslan, C. (2005), *Türkiye Cumhuriyeti Tarihi II*. Ankara: ATAM Yayınları.
- Yıldız, N., ve Akandere, O. (2017), Köy Enstitülerinin İdeolojik Yapısı, *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları*, 27(35), 275-316.